

Żórawski, Konstanty

Wspomnienia pośmiertne : Wacław Paszkowski (1881-1950)

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 43, 214-216

1950

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

biblioteki publicznej, J. A. Załuski. Różnice są tutaj i to bardzo istotne — wyznacza je odległość między doskonale uposażonym biskupem a chudopachołkiem, nauczycielem warszawskim, który mizerne swe zarobki przeznaczal na książki. Są jednak i podobieństwa. Oto J. Michalski, wbrew namowom przyjaciół, usiłujących przekonać go, iż zbiory jego powinno nabyć państwo, stanowczo i twardo upierał się, by przekazać je narodowi bezinteresownie. I tak się stało. Zbiory Michalskiego są dzisiaj własnością Instytutu Badań Literackich i w ramach tej organizacji służą nauce polskiej.

Julian Krzyżanowski

Wacław Paszkowski

(1881—1950)

Zmarły 6 lipca 1950 r. profesor Politechniki Warszawskiej urodził się 14 marca 1881 roku w Warszawie i tu ukończył V-te gimnazjum filologiczne w roku 1899. Studia akademickie odbywał w Petersburgu, gdzie ukończył wydział mechaniczny Instytutu Technologicznego w roku 1904 ze stopniem inżyniera technologa.

Po rocznej pracy w Warszawie przy projektowaniu oraz montowaniu konstrukcji żelaznych i wind, inż. Paszkowski wyjechał do Stanów Zjednoczonych, gdzie przebywał głównie w Chicago. Pracował tam przez 2 lata w dziedzinie budownictwa żelbetowego, jako konstruktor, lub jako prowadzący budowy.

Po powrocie do kraju w połowie 1908 roku wstąpił inżynier Paszkowski do biura budowy mostu Księcia Józefa Poniatowskiego, gdzie wykonał projekt żelbetowej konstrukcji wiaduktu w Alei Trzeciego Maja, a następnie stał na czele dozoru technicznego przy tej budowie. Po ukończeniu budowy wiaduktu inżynier Paszkowski aż do wybuchu wojny w roku 1914 prowadził własne biuro, jako doradca w zakresie budownictwa żelbetowego, którego stał się w Polsce pionierem. Jednocześnie od roku 1911 prowadził w Przeglądzie Technicznym dział pt. „Żelazo-beton“, jako redaktor odpowiedzialny.

We wrześniu 1915 r. inż. Paszkowski został powołany do komisji przy Komitecie Obywatelskim m. st. Warszawy, mającej na celu zorganizować Politechnikę polską i wypracować programy. W semestrze letnim 1917 r. prowadził zastępczo wykłady Budownictwa przemysłowego na Wydziale Budowy Maszyn. W semestrze letnim 1918 r. rozpoczął wykłady Żelbetnictwa na Wydziale Inżynierii Lądowej i Wodnej z początku jako profesor nadzwyczajny, a potem jako profesor zwyczajny, i pełnił te obowiązki aż do samej śmierci. W latach 1929—1931 był dziekanem Wydziału Inżynierii Politechniki Warszawskiej.

Pomimo zajęć politechnicznych, profesor Paszkowski w roku 1920 powrócił do swej działalności, jako inżynier doradca; w roku zaś 1923 zorganizował przedsiębiorstwo inżynierjno-budowlane i stanął na jego czele. W roku 1934 był jednym z organizatorów Polskiego Związku Inżynierów Budowlanych, a w roku 1945 został jego prezesem. Po przekształceniu się tej instytucji w Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa został jego wiceprezesem.

Profesor Paszkowski był członkiem Akademii Nauk Technicznych i przez pewien czas pełnił funkcje sekretarza Wydziału Nauk Inżynieryjnych. Od 27 czerwca 1930 r. był również członkiem zwyczajnym Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.

Z prac ogłoszonych drukiem, wymienić należy następujące:

1. W sprawie projektowania belek żelbetowych o przekroju teowym. „Przegląd Techniczny“, 1811.
2. Postępy w budowie nowego mostu w Warszawie. *Przegl. Techn.* 1912/13.
3. O wyrobie i zastosowaniu cegły pustej całkowicie zamkniętej. *Przegl. Techn.* 1913.
4. O stosowaniu żeliwa do wzmocnienia żelbetu na ściskanie. *Przegl. Techn.* 1914.
5. Badanie wytrzymałości żelbetonowej konstrukcji wiaduktu w Alejach Jerozolimskich, 1914.
6. Sposoby szacowania budynków żelbetowych. 1916.
7. Belki ciągłe w ramownicach prętowych. 1923. Praca ta ukażała się w tłumaczeniu w „Le Constructeur de Ciment Armé“, Paryż.
8. Książka p.t. „Technologia betonu“, 1946. Szczególny rozgłos zyskała metoda prof. Paszkowskiego dawkowania składników betonu.

W swej działalności budowlanej prof. Paszkowski brał bezpośredni udział we wzniesieniu szeregu budynków, jako projektodawca i kierownik. Wśród tych budynków wymienię poza wspomnianym wiaduktem w Alei 3-go Maja:

1. Łuk ceglasty w ślimaku obok wiaduktu na głębokich fundamentach żelbetowych.
2. Wewnętrzna konstrukcja żelbetowa w gmachu Państwowej Szkoły Higieny przy ul. Chocimskiej.
3. 4. Gmach rozdzielczy i nowa kotłownia w Elektrowni Warszawskiej.
5. Fundamenty (studnie żelbetowe) pod turboprądnice w Elektr. Warsz..
6. Hala fabryczna o dużej rozpiętości w Zbrojowni na Pradze.
7. Magazyny żelbetowe na ul. Stawki.

Konstanty Żórawski

Ernest Sym
(1893—1950)

Ernest Sym urodził się w Niepołomicach w roku 1893, szkołę średnią ukończył we Lwowie w r. 1912. Podczas pierwszej wojny światowej służył w marynarce austryjackiej. W roku 1917 zapisał się na Wydział Chemii Politechniki Lwowskiej, zaś w roku 1922 przeniósł się do Akademii Medycyny Weterynaryjnej. Od roku 1925 kontynuował studia na Wydziale Weterynaryjnym Uniwersytetu Warszawskiego. W czasie studiów pracował nad zagadnieniem grup krwi u zwierząt w pracowni prof. Szymanowskiego, oraz nad zagadnieniem enzymów w pracowni prof. Przyłęskiego.

W roku 1927 zapisał się na Wydział Matematyczno-Przyrodniczy U.W., obejmując równocześnie obowiązki asystenta przy Katedrze Chem. Wydz. Weter. U.W. Dyplom lekarza weterynarii otrzymał w roku 1929. Dzięki swym pracom wybił się i w styczniu 1930 otrzymał stypendium Funduszu Kultury Narodowej, które umożliwiło Mu wyjazd za granicę. W zakładzie Eulera w Sztokholmie wykonuje pracę nad rozprzestrzenieniem kozymazy w tkankach zwierzęcych. W dalszym ciągu studiów zagranicznych odwiedza pracownię Neubergera w Dahlem, gdzie wykonuje prace nad chemizmem